

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26.02.2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący; SSO Leszek Matuszewski

Protokolant: po. staż. J. T.

po rozpoznaniu w dniu 19.02.2016r. sprawy **T. O.** obwinionego z art. 114 ust1 ustawy z dnia 16.02.2007r o ochronie konkurencji i konsumentów, na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela posiłkowego od wyroku Sądu Rejonowego w Złotowie z dnia 10.11.2015r., sygn. akt IIW 900/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Złotowie do ponownego rozpoznania

L. M.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Złotowie, wyrokiem z dnia 10 listopada 2015 roku, sygn.. akt II W 900/15 uniewinnił obwinionego **T. O.** od zarzutu, że prowadząc przedsiębiorstwo (...) będąc zobowiązany w terminie 14 dni w okresie od dnia 6 marca do dnia 30 marca 2015 roku nie udzielił wyjaśnień na pismo (...).732.12.2015 Powiatowemu Rzecznikowi Konsumentów w Z., tj. od wykroczenia z art. 114 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się oskarżyciel posiłkowy **Powiatowy Rzecznik Konsumentów**, składając apelację. Skarżący zarzucił Sądowi I instancji błędną wykładnię przepisu art. 114 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku.

Autor apelacji wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Złotowie z dnia 10 listopada 2015 roku do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela zasługuje na uwzględnienie, skutkując uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu w Złotowie do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy nie podziela stanowiska Sądu I instancji, jak i poglądów wyrażonych w opracowaniach M. R.” Komentarz do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów LEX”, M. K.-B.. „Komentarz do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów red. T. S.”,s. 430, R. Z.” Karnoprawna ochrona konkurencji w: Studia Prawa Prywatnego, że zakres zastosowania przepisu art. 114 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (zwanej dalej: ustawą) wyklucza możliwość pociągnięcia prezesa spółki z ograniczoną odpowiedzialności karnej za popełnienie wykroczenia z art. 114 ust.1 ustawy.

Sąd Rejonowy ma rację, że nie można pociągać do odpowiedzialności karnej osób prawnych. Jednakże w realiach niniejszej sprawy nie przemawia to za uniewinnieniem przedstawiciela osoby prawnej- prezesa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od winy. Wykładnia przepisów tej ustawy prowadzi do wniosku, że odpowiedzialność za zarzucane wykroczenia może ponosić nie tylko przedsiębiorca-osoba fizyczna, ale osoba zobowiązana do działaj w imieniu przedsiębiorcy i to niezależnie od tego, czy przedsiębiorcą jest osobą prawną, czy też nie. Sąd Okręgowy przypomina, że czyn zabroniony zarzucony pod sądnemu popełnia ten tylko, kto (a nie tylko przedsiębiorca), wbrew przepisowi art. 42 ust. 4 ustawy, narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi konsumentów wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub obowiązek ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika

Zdaniem Sądu Okręgowego do adresatów normy sankcjonowanej zakazującej nieudzielania informacji Rzecznikowi Praw Konsumenta należy zaliczyć wszelkie upoważnione osoby wykonujące obowiązki w imieniu przedsiębiorcy. Należy podkreślić, że prawodawca nie ograniczył tych podmiotów poprzez wskazanie, że odpowiedzialność karną na podstawie ma ponosić jedynie przedsiębiorca-osobę fizyczną, czy inny oznaczony podmiot (jak, np. w przepisie art. 586 k.s.h.) . W przepisie art. 114 ust. 1 ustawy posłużono się zaimkiem osobowym „kto”, który oznacza każdego człowieka zdolnego do ponoszenia odpowiedzialności karnej. Precyzyjne zrekonstruowanie okoliczności, w jakich wskazany człowiek może ponosić odpowiedzialność z uwagi na zaniechanie opisanego obowiązku wymaga uwzględnienia przepisu art.42 ust.4.ustawy. Stosownie do jego treści przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, działając na podstawie ust. 1 pkt 3 ustawy, jest obowiązany udzielić rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika. Autor apelacji słusznie podkreślił, że przedsiębiorcą jest także osoba prawna, a zatem spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Powiązanie treści obu przepisów prowadzi do wniosku, że przepis art. 114 ust. 1 ustawy ustanawia regułę, że każdy człowiek- zobowiązany do działania w tym zakresie imieniu przedsiębiorcy - może być podmiotem wykroczenia polegającego na nieudzieleniu wyjaśnień Rzecznikowi Praw Konsumenta., art.42 ust. 4 ustawy doprecyzowuje, że niezłożenie wyjaśnień i informacji stanowi zlekceważenie wezwania wystosowanego do przedsiębiorcy przez rzecznika konsumentów. Nie ma racjonalnych powodów, żeby pojęcie przedsiębiorcy zawęzić tylko do osoby fizycznej. Czynności wobec innych podmiotów w imieniu przedsiębiorcy- osoby prawnej podejmują uprawnione osoby i to one są adresatami wezwania, o którym mowa w przepisie art. 42 ust. 4 ustawy.

Zdaniem Sądu Okręgowego, podmiotem rzeczonoego przepisu jest zatem każda osoba upoważniona do działania w imieniu przedsiębiorcy, która zaniechała udzielenia informacji przez przedsiębiorcę. W zależności od formy, w jakiej funkcjonuje przedsiębiorstwo, może być to przedstawiciel spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, akcyjnej, czy przedsiębiorca będąca osobą fizyczną. W realiach przedmiotowej sprawy, prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest osobą, która z mocy ustawy jest uprawniona do prowadzenia spraw spółki. Stosownie do przepisu art. Art. 204. § 1 k.sh.. prawo członka zarządu do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki. (podobnie W. Kotowski i B. Kurzępa w komentarzu „Wykroczenia pozakodeksowe. Komentarz. Warszawa 2008, s. 488).

Za taką wykładnią wskazanych przepisów przemawiają także względy celowościowe. Intencją ustawy jest przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym i godzącym w interesy konsumentów, które podejmują wszyscy przedsiębiorcy, niezależnie od tego, czy są osobami prawnymi, czy też nie (zob. art. 1 ustawy, K. K., Komentarz do art. 1 ustawy, LEX . Praktyki antykonkurencyjne, czy monopolistyczne są podejmowane głównie przez przedsiębiorców działających w formie osób prawnych. Podzielenie stanowisko przyjętego przez Sąd I instancji oznaczałoby, że przepis art. 114 ust. 1 ustawy nie znajdowałby zastosowania w wypadku nieudzielania informacji przez podmioty odgrywające istotną rolę na wolnym rynku i zdolne do podejmowania skutecznych działań przeciwko prawom konsumenta.

Sąd II instancji nie rozstrzyga, czy podsądny popełnił przypisane mu wykroczenie. W toku ponownego postępowania Sąd Rejonowy biorąc pod uwagę wyniki powyższej wykładni, ponownie rozważy to, czy podsądny jest winnym zarzucanego mu wykroczenia.

SSO Leszek Matuszewski